

črna vsak četrtek
in velja s poštino
wed in v Mariboru
s pošiljanjem na dom
na celo leto K 4.—
na pol leta " 2.—
na četrt leta " 1.—

Marčnina se podlaja
opravljaju v tiskarni
sv. Cirila, karške
ulice hšt. 5. List se
podlaja do odgovede.

Deležniki katol. tis-
kavnega društva do-
majo list brez po-
sebne naročnine.

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Stev. 9.

V Mariboru, dne 27. februarja 1902.

Tečaj XXXVI.

Politični shod v Poljčanah.

Zborovanja katoliško-političnega društva za slovenebistički okraj so bila dosedaj še vedno zanimiva. In tudi zadnji shod dne 23. februarja v Poljčanah ni zaostal za prejšnjimi. To društvo se ne boji pokazati svoje barve. Pokazalo je že, da se bori za kmetske koristi, pokazalo je, da stoji pod katoliško zastavo in zadnje poljčansko zborovanje je pokazalo, ako je sploh še kdo dvomil o tem, da je društvo tudi za brezobzirno narodno politiko. Prizor, ko so kmetje-zborovalci zahtevali odločnega nastopa naših poslancev v zadevi celjske slovenske gimnazije, ko so hoteli pojasnila, ali sta res dva slovenska poslanca zakrivila zmešnjavo zaradi Celja, in ko so izrekli nezaupanje baronu Morseyu, poslancu V. srednještajerske kurije zaradi njegovega glasovanja proti slovenskim gimnazijskim razredom v Celju, ti prizori so nam pričali, da naši kmetje z umom in srcem sledijo našim političnim dogodkom. Zborovanje je vodil z veliko spremnostjo predsednik kmet Josip Onič. Kmetskega ljudstva je bilo mnogo navzočega. Izmed poslancev so prihiteli na zborovanje državni poslanec g. Fr. Robič ter deželna poslanka gg. dr. Ivan Dečko in dr. Fr. Rosina. Govorili so

gg. Fr. Robič, dr. Rosina, Mlakar, Medved. G. Fr. Robič je govoril o političnem položaju. Nekoliko mest njegovega govora hočemo tukaj priobčiti:

Že pred Božičem je državna zbornica dognala za kmeta važen zakon o kmetijskih zadrugah. Kmečkemu stanu je treba združenja, organizacije. Naš kmet propada, zadolžuje se, da je strah. Kmetje ne živijo danes več od čistega dohodka, ki bi ga moralno zemljišče prinašati, oni žive že od kapitala. Po božičnih praznikih se je posvetoval proračunski odsek, v katerem sva koristi slovenskega ljudstva zastopala jaz in Povše. Kazal sem v odseku, kako se tudi v gospodarskem oziru Spodnještajersko dosledno zanemarja: glede uravnave rek in potokov in glede cest, dalje da nimamo ne sadjarske, ne vinarske, ne kmetijske, ne rokodelske, ne obrtne šole. Z ostro besedo sem bičal postopanje deželnega zbora in deželno-šolskega nadzorništva pri uravnavi učiteljskih plač. Ta uravnava nalaga davkoplaćevalcem neznašna bremena, a ostala je brez vsakega vspeha — pomanjkanje učiteljev narašča. Pri nastavljanju sodnikov se deželno nadodišče ne ozira na kmetsko prebivalstvo, ampak nastavlja sodnike, katere želi nemško-nacionalna stranka.

Predem na celjsko vprašanje. Poročalec o srednjem šolstvu grof Stürgkh je odseku nasvetoval, naj vlada celjsko nemško-slovensko gimnazijo polagoma opusti, nemško-slovenske vsporednice na mariborski gimnaziji pa naj odcepi od cele gimnazije

ter najda Slovencem samo nižji gimnazij. (Klici: Kaj tega grofa Slovenci brigajo?) Ako imam jaz pri tej stvari kakšno zaslugo, potem je ta: da sem v prvem trenotku izprevidel, da so Nemci nastavili past, v katero naj bi se ujeli slovenski poslanci. Nemci so hoteli dve muhi ubiti z enim udarcem. Preslepiti so hoteli pod kinko pravicoljubija ne samo poslance, marveč tudi javnost. (Klici: Naj gredo na Prajzovsko!) Odločeno in neustrašeno sem v proračunskega odseku naglašal, da nam hočemo po nasvetu grofa Stürgkha ugonobiti vse slovensko srednješolstvo na Štajerskem. (Klici: Hvala Vam! Živijo Robič!) Naučni minister mi je odgovoril tako, da se je videla njegova naklonjenost do Nemcev. Odgovor nas slovenskih poslancev ni zadovoljil. Stürgkhov predlog, da se celjska gimnazija odpravi, mariborska pa poniža, je bil sprejet s 25 proti 23 glasom. Glasovala sta proti nam tudi dr. Fuchs in baron Morsey ter socijaldemokrat Pernersdorfer. (Ogorčeni klici: Fej! Proč z Morseyem! Sramota!) Po tem glasovanju nas je bila večina jugoslovanskih poslancev za obstrukcijo. (Viharni klici: Živela obstrukcija! Začnite z Wolfovimi instrumenti! S poleni nam priborite pravice!) Jaz, dr. Šušteršič in Pogačnik smo imeli že pripravljene nujne predloge, da ž njimi začnemo obstrukcijo. (Klici: Zakaj niste začeli? To ni prav!) Ko je vlada videla nevarnost, je poklical ministerski predsednik jugoslovanske poslance k sebi ter nam dal o celjski zadevi taka pojasnila, da se nam ni zdele več potrebno misliti na najskrajnejša sredstva. (Klici: Čujmo! Kaj je povedal minister?)

Listek.

Češčena budi kraljica...

Zahajajoče solnce je z zadnjimi žarki poljubljalo vrhove mogočnih gora, ter je od zelenih gozdov se poslavljaje zlatilo bele stene prijazne kapelice, stoeče ob robu temnega gozda.

V kapeli, pred podobo preblažene Device, kleči s sklenjenima rokama mlada deklica. Angelsko mili obrazek obrobljajo zlato rumeni lasje, in nedolžno oko je zaupljivo vprto v rajsko milo obliče nebeške Kraljice.

Uboga Lisetta! Jedva je minulo dve leti, kar ji je ljubi Bog vzel skrbnega očeta, in danes so ji pokopali ljubljeno mamico. Z gomile drage matere hitelo je zapuščeno 10-letno dete v kapelo, kjer jo najdemo pred podobo preblažene Device.

Kako zaupno dviga nedolžne ročice proti Njej, ki je Tolažnica žalostnih, iz angelsko čistega srca kipi proti nebu vroča prošnja, naj bode Ona, ki je Mati sirot in zapuščenih, tudi njena Mati, varhinja in voditeljica.

V pobožno molitev zatopljena začuje za seboj korake in ozrši se, zagleda na pragu kapelice moža oblečenega v lovsko obleko. Črna brada obraščala je rujavi od solnca

ožgani obraz, in kodrasti lasje padali so ne redno na visoko, ponosno čelo, izpod katerega sta dve divji očesi nekako zasmehljivo gledali malo Lisetto.

Deklica, pri prvem pogledu sicer nekoliko prestrašena, ojači se kmalu in otroško priprosto nagovori tujca:

«Ste li prišli tudi Vi molit k preblaženi Devici?»

Toda ubogo dete prestraši se še bolj, ko ji tujec osorno odgovori:

«Ne otrok, za moža se ne spodobi, da bi se klanjal ženskim podobam, nekdaj da, bil sem tako neumen, toda sedaj ne več.»

«Neumen?» odvrne otrok pogumno, «je li neumnost častiti preblaženo Devico? Ah glejte kako je lepa! gotovo Ona tudi Vas ljubi, poklepnite vendar in molite z menoj.»

«Dete, da bi ti znalo kedo sem jaz, ne bi govorilo tako», odvrne tujec.

«Kedo pa ste vendar?» vpraša radovedno Lisetta.

«Si li čula kedaj ime — Carlo Benzoni?»

«O da! mnogokrat, tako se zove vodja roparjev, ki so že toliko popotnikov oropali in pomorili. In jaz sem vedno molila za Karla Benzoni-ja, da bi se poboljšal.»

«Otrok moj, Carlo Benzoni sem jaz», odvrne ginjen, «le moli za me, morda

te Bog usliši». S temi besedami obrne se ter hoče oditi.

«Ne, ne», vzlikne deklica, «sedaj pa le pokleknite z menoj in prosite Marijo odpuščenja, oh saj ona je tako dobra, gotovo Vam odpusti.»

«Ne, dete», odvrne ropar, «jaz že davno ne znam moliti.»

«Ne zname moliti?» začudi se deklica. «Vas li Vaša mamica ni učila moliti? ali Vam je morda že umrla? O, le pokleknite in molite z menoj, vsaj Češčena budi Kraljica», to gotovo zname!

In roparja za roko nazaj potegnivši poklekne pred altarček in roke sklenivši začne z milim glasom:

«Češčena budi kraljica mati milosti...»

Nehote pokleknil je ropar v ozadju kapelice, ter ginjen poslušal molitev nedolžnega otroka.

In ko je deklica dospela do besed: «O milostljiva, o dobrotljiva, o sladka Devica Marija! kanila je divjemu roparju z očesa svitla solza in kakor da se sramuje mehkih občutkov, planil je kvišku, iztrgal deklico križec, katerega je med molitvijo držala v sklenjenih rokah, ter naglim korakom odšel v divji, temni gozd....

Slovenski možje, taki pogovori so tajni in celi stvari bi škodoval, ako bi tajnost izdal. Jaz vas zagotovljam, da smo poslanci vedno imeli pred očmi čast in korist slovenskega ljudstva!

Častna dolžnost mi je, tudi tukaj povdarijati, da so me v proračunskem odseku v trenotku, za Slovence usodnem, možato podpirali prijatelji Povše, Mladočehi dr. Herold, dr. Stranski, dr. Fošt in tudi Poljaki. Častna dolžnost mi je tudi izjaviti, da me je v tem težavnem vprašanju podpiral tudi «Slovanski centrum», n j e m u n a č e l u p r e v s e m z v s o o d l o č n o s t j o i n e r e ž i o d r . Š u š t e r s i č . (Klici: Živijo Šuštersič!)

Grof Stürgkh je hotel tudi mene prepričati, da je njegova resolucija brez vse nevarnosti. Pridobil je češkega poslanca, — (čujte slovenski graški akademiki, ki ste poslali pač Mladočehom zahvalo za nastopanje v celjski zadevi, g. Robiča pa ste prezrli!! Opomba uredništva.) — da bi me spravil na pot pogajanja in sicer na podlagi, da bi se odstranili nemško-slovenski razredi v Celju. A jaz sam bil in sem že danes na stališču, da je v tem vprašanju vsako pogajanje nemogoče. (Gromovito pritrjevanje.) Pogajal bi se (nemški) volk s (slovenskim) jagnjetom! (Tako je!) Kdo je za tako pogajanje, ta nima čuta za čast slovenskega naroda, ne za korist slovenskega ljudstva! (Burno dolgotrajno pritrjevanje,) To je moje stališče, jaz ne morem drugače, Bog pomagaj! (Vsestransko odobravanje, klici: Živijo Robič!)

Na vrsto so prišla vprašanja do gosp. poslancev. Predsednik Josip Onič vpraša, ali je obljuba ministrskega predsednika restaka, da ni bilo treba začeti takoj z obstrukcijo. Gosp. Robič potrdi, da je bila taka. Predsednik vpraša nadalje, ali je res, da sta dva slovenska poslanca delala v celjski zadevi politiko na svojo roko? Poslanec g. Robič odgovori:

To se ne da dokazati, da sta slovenska poslanka zakrivila zmešnjavo v celjski zadevi. Sicer pa sedaj ne smemo cepiti svojih moči, ampak zbirati svoje sile, nastopati skupno! Resnica se bo že pokazala pri volitvah! (Začudenje, vsklik, nemir!)

Zborovalci vzamejo odgovor na znanje, in g. predsednik Onič predlaga zaupanje poslancu, ki se z navdušenjem in enoglasno sprejme. G. Medved še posebej predlaga poslancu zahvalo za letošnje delovanje v pro-

Mlada Lisetta bivala je po smrti svoje matere pri neki teti, katera jo je ljubeč ko lastno dete skrbno vzgojevala.

Nedolžno čisto srce darovala je v svojem 20. letu popolnoma nebeškemu ženinu, ter je stopila v samostan usmiljenih sester. Kot redovnica prejela je ime: «sestra Marija» ter je tako pod vodstvom nebeške Kraljice darovala celo svoje življenje terpečemu človeštvu. Ropar Benzoni izginil ji je že davno iz spomina, ker itak ni bilo ničesar več čuti o njem.

Kar jo nekega dne nenadoma pokličejo v govorilnico. Vstopivši zagleda pred seboj častitljivega starčeka, v redovni obleki, kateri jo po prijaznem pozdravu nagovori:

«Me li še poznate, častita sestra?»

Predno je bilo mladi redovnici mogoče odgovoriti, potegne starček iz nedrja križec ter ji ga poda z besedami:

«Pred 15timi leti, častita sestra, vzel sem Vam kot Carlo Benzoni ta križec, in kot oče Frančišek Vam ga danes hvaležnim srcem vračam. Spominjajte se me, prosim, v molitvi. Z Bogom!»

Izrekši pokloni se strmeči redovnici in naglim korakom odide.

* * *

računskem odseku. G. Novak predlaga slednjič vsem slovenskim in slovanskim poslancem zahvalo zaradi zadržanja v celjski zadevi. Oboje sprejeto.

Nato še je govoril deželni poslanec g. dr. Rosina o kmetijskih zadrugeh, g. Fr. Mlakar o vinski kupčiji in g. Martin Medved o občinskih volitvah, ki se bodo kmalu vrstile v Poljčanah.

Sklepi, ki so se sprejeli: Državnim poslancem se naroča obstrukcija, ako bi nastala nevarnost za slovensko gimnazijo v Celju; g. Morseju se izreče nezaupanje in ogroženje, ker je glasoval proti koristim svojih slovenskih volilcev; do vlade se izreče zahteva, da se trgovinska pogodba z Italijo ne ponovi na škodo avstrijskih vinogradnikov.

G. Onič se je zahvalil še enkrat govornikom in zborovalcem ter zaključil zborovanje.

Državni zbor.

Dunaj, 25. svečana 1902.

Dohodki in stroški Avstrije za leto 1902.

Ker se ravno zdaj vrši razprava o dohodkih in stroških naše državne polovice (Avstrije), bodo »Gospodarjeve« bralce zanimali sledeče številke:

Stroški za tekoče leto so proračunjeni na 1.685.117.944 K dohodki pa 1.685.966.537 K preostalo bi torej 848.413 K. Med stroški se nahaja 263.479.377 K za skupne drž. potreščine (vojaštvo, zunanje zadeve). Stroški za notranje ministrstvo so proračunjeni na 68.033.678 K (v tej vsoti so zapopadeni tudi prispevki za ceste in водne zgradbe). Stroški za dejelno brambo in orožništvo 60.823.851 K. Stroški za naučno ministrstvo 79.098.299 K. Stroški za finančno ministrstvo 275.499.513 K. (V tej vsoti je vračenjenih 25.200.000 K, katere prejmejo posamezne dežele kot državni prispevki od osebne dohodarnice iz žganjnine). — Trgovinsko ministrstvo potrebuje 130.413.080 K. Železniško ministrstvo potrebuje 242.592.720 K. Poljedelsko ministrstvo potrebuje 46.050.002 K. Pravosodno ministrstvo potrebuje 71.337.631 K. Najvišji računski dvor potrebuje 460.800 K. Pokojninski zaklad potrebuje 60.276.080 K. Razne podpore in doklade 16.618.110 K. Obresti in povračitev državnega dolga 353.913.528 K. Uprava državnega dolga 1.304.045 K.

Nekaj let pozneje prejela je sestra Marija od predstojnika bližnjega samostana zadnji pozdrav in blagoslov v Gospodu zaspalega očeta Frančiška, nekdaj — Karla Benzonija.

P. L.

Čudoviti talenti.

Leta 1867. rodil se je na Pijemontežkem fantič, otrok ubožnih starišev. Pasel je nekaj časa živino; bil je navaden, reven pastirček. Silil je vendar vedno in prosil, da bi ga poslali v šolo. Še le šest let star, kazal je posebno nagnenje do številjenja in sploh do računstva, dasi ni poznal ne črk, ne številk.

Bilo mu je ime Jakob Inandi.

Gre v šolo. pride do gimnazije, to je v latinske šole, toda ni šlo. Ne gre mu v glavo ne to ne ono, nima veselja ne do ene, ne do druge tvarine, mikalo in veselilo ga je edino le računstvo in računanje. V tem je kazal in razodeval posebno zmožnost, izreden talent. Vse drugo je bilo zanj puhlo, prazno in nerazumljivo.

Vse se mu čudi, vse tega učenca občuduje! Profesorji sami strmijo, odkod ta dar in ta spremnost. Najtežavnije naloge rešil je v enem hipu, in računi, v katerih so si nje-

Dohodki leta 1902.

Zemljiski davek 54.800.000 K, hišni razredni davek 9.820.000 K, hišno najemninski davek 61.200.000 K, pridobninski davek 34.400.000 K, pridobnina od podjetij 50.995.000 K, rentni davek 7.500.000 K, osebna dohodarina 48.150.000 K, eksekucijske pristojbine 1.955.000 K, žganjarina 90.000.000 K, dac od vina 11.050.000 K, dac od piva 77.800.000 K, dac od mesa 15.550.000 K, dohodki od sladkorja 95.900.000 K, dohodki od petroleja 17.400.000 K, dohodki od soli 46.197.000 K, dohodki od tobaka 220.101.200 K, koleki 44.590.000 K, pristojbine 101.855.000 K, lotterija 30.535.000 K itd. itd.

Tržaške zadeve.

Izmed slovenskih in hrvatskih poslancev so izvoljeni v odsek, ki se peča z dogodki v Trstu in s sodnim stanom: Vitez Berks, dr. Gregorčič, Spinčič, dr. Šuštersič in dr. Tavčar.

Papeževa petindvajsetletnica.

Veselega dogodka, da so sivi starček Leon XIII. dočakali 25letnico svojega vladarstva, so se spominjali tudi krščanski poslanci državnega zbora. V imenu slovenskega središča so častitali papeževemu poslancu na Dunaju, nadškofu Talijani: Dr. Šuštersič, dr. Hruban in Barwinski; v imenu hrvatsko slovenskega kluba: Dr. Ploj, Spinčič in dva Dalmatinca. Častitali so dalje Poljaki, katališki Nemci, češki veleposestniki, krščanski socijalci in širje katoliški Italijani. Papeževa poslanca je silno veselilo, da so se razne stranke državnega zbora po svojih zastopnikih vdeleževali redke slavnosti. V imenu dunajskega mesta so šli častitati župan dr. Lueger in obadva podžupana. Vse tri stranke gospodske zbornice so častitale po svojih voditeljih.

Proračunska obravnavna.

Te dni se vrši splošna razprava o državnem proračunu. Vsaka stranka izraža pri tej priliki svoje težnje in tožbe. Prvi je govoril Čeh dr. Gregr, ki je zahteval spremembo volilnega reda, da pride v državni zbor vsakemu narodu primerno število poslancev, kar se po zdajšnji postavi ne godi, ker je volilna pravica prikrojena na korist nemškemu narodu. V imenu slovenskega središča je izražal razne pritožbe Rusinov v Bukovini profesor Pihuljak, kteri je tudi izjavil, da slovenski centrum bo sicer glasoval za to, da se preide v nadrobno razpravo državnega proračuna, da se pa s tem ne zaveže, kako bo glasoval v tretjem branju. Za nadrobno razpravo pa glasuje radi tega, da imamo priložnost izražati pri posameznih točkah

govi součenci glave belili cele dni, bili so mu igrača.

Kaj storiti?! Ker za drugo ni bil, ko za aritmetiko, to je računstvo, pusti šole in gre med svet. Potuje po raznih krajih, ter razodeva svoj talent in um po vseh glavnih mestih in to v pričo učenih glav in polno ljudstva. Prehodil je Belgijo, Švico, da celo Ameriko. Povsod so se čudili nenavadnim zmožnostim. V Parizu je imel 850 predstav, kjer mu je vse ploskalo.

Tudi na Dunaju je bil. V par minutah, da celo v sekundah, rešil je tudi najbolj zvita vprašanja in naloge in to brez težave, brez papirja, brez risala, večkrat smehljaže in norčevaje se! Pač čudno!

«Danes je 16. marca», reklo je v nekem zbirališču navzočemu mlademu gospodu, ki je bil zraven njega, «no, povejte mi vi, kedaj ste rojeni?»

Oni: «Bil sem rojen 16. marca l. 1864.»

Dobro! Utihne za eno minuto. Na to pravi: «Prav! vi ste rojeni na sredo in imate zdaj 32 let, 9 mesecev in 1 dan; to znaša: 17.209.440 minut!» Pač nerazumljiva priča! Ta človek še živi in se kaže po mestih.

Kaj pa to? Na Nemškem je bil malo-umen otrok, ki je komaj govoril in vendar

svoje pritožbe. Vsenemec Bareuther je zahvalil nemški državni jezik, ločitev Galicije in Dalmacije od države. Štajerski konservativci Hagenhofer je izjavil, da je njegova stranka neodvisna od poljedelskega ministarstva. Pri tej izjavi ga je pa začel Schönerer grozno zmerjati. Hagenhofer ga zavrne: »Prepisite poprej svojo pisanost, preden govorite.« Tu so pa planili na Hagenhoferja Schönererjevi tovariši kakor pravi divjaki. Dr. Ferjančič je v seji 24. februarja govoril o celjski slovensko nemški gimnaziji ter dokazoval krvice, katere se godijo zastran šolstva Slovencem na Štajerskem, Koroškem in v Primorju. Zlasti Italijani so govorniku grdo ugovarjali.

Dr. Körber o položaju.

Po Ferjančičevem govoru je nastopil v seji 24. februarja ministrski predsednik ter izražal svoje veselje, da je poslanska zbornica vendar enkrat začela razpravljati o državnem proračunu, česar ni storila že 5 let ne. Povedal je dalje, kako se trudi ministrstvo, da se dožene z Ogersko pravična pogodba in kako silno želi, da vendar enkrat prenehajo v zbornici narodnostni boji.

Enakopravnost pri sodiščih in v notranji upravi.

Poslanca Berks in Žičkar sta vložila interpelacijo na ministerstvo radi tega, ker se po oblastnijah še vedno občuje s slovenskimi strankami v nemškem jeziku.

Vinska klavzula z Italijo.

Pred nekaterimi mesci je sklenil državni zbor soglasno, da se pri ponovitvi novih trgovinskih pogodb z drugimi državami ne sme več ponoviti zdajšnja pogodba z laškim kraljestvom, vsled katere se uvaža na škodo avstrijskim vinorejcem velikanska množina laškega vina. Pred nekaterimi dnevi se je pa razglasilo, da se trgovinske pogodbe z zunanjimi državami ne bojo odpovedale, temveč celo leto podaljšale. V veljavi bi ostala tudi še dalje zloglasna vinska klavzula. Poslanec Žičkar in tovariši so toraj vprašali skupno ministrstvo, ali so te govorice resnične in kako zamore vlada opravičiti tako postopanje, ki je na škodo avstrijski vinoreji?

Kmetijske stanovske zadruge in postava o brezobrestnih posojilih v gospodski zbornici.

Načrt postave, katero je sprejela že pred božičem poslanska zbornica, da se vstanovijo kmetijske stanovske zadruge, je sprejela pretečeni teden tudi gospodска zbornica. Visoki gospodje so priznali važnost te postave, vsled katere dobijo kmetje svoje postavne zbornice, kakor jih imajo že drugi stanovi. Enako so pritrdiri ti gospodje postavi sklenjeni, v poslanski zbornici glede brezobrestnih posojil, katera naj država deli v veči meri, kakor do zdaj, za prenovitev po trtni uši pokončanih vinogradov, in postavi zastran nekaterih drugih olajšav v isti zadevi.

ti je preračunil hitro, koliko minut si živel, če si mu povedal, koliko si star!

Na Francoskem rodil se je l. 1826 revežu, ki je drva cepil po mestu, poseben otrok. Ni znal ne brati ne pisati, ni poznal nobene cerke in težko mu je bilo zapomniti si imena ali naslove, in vendar preračunil je na pamet in to v kratkih minutah sledečo nalogu:

Koliko bokalov vode je v vodnjaku, iz katerega določeno število ljudi zajema v sledčem redu: prva oseba sto bokalov in tri najstinko še ostale; druga izvleče dvesto bokalov in tri najstinko še ostale; tretja tristo in tri najstinko še ostale vode itd. dokler je vodnjak izpraznjen. In rešil jo je popolnoma prav!

Na Solnograškem živel je tepec, ki je lahko, hitro in spremno preračunil težavne naloge. Hoteli so, naj gre v solo, da bo učitelj računstva. Toda bilo je zastonj, ker revež pri vsej nadarjenosti v računstvu ni mogel nikakor rešiti družega vprašanja, niti odgovoriti, kako dela račune. Bil je tepec za vse drugo.

Exp.

Govor dr. Ploja.

V imenu slovensko-hrvatskega kluba je dokazoval v seji 25. februarja dr. Ploj, zakaj ne morejo Slovenci in Hrvati do zdajšnje vlade imeti nikakega zaupanja. Vlada bi bila morala v zadevi Stürghovega nasveta odločno braniti slovensko-nemške razrede v Celju; tega pa ni storila; vlada bi morala več žrtvovati za kmetijstvo, osobito za prenovitev vinogradov na Štajerskem, kakor žrtvuje; morala bi skrbeti, da se v šoli in pri sodnji Slovencem in Hrvatom skazuje pravica, kar žalibog vedno pogrešamo. Radi tega morajo slovenski poslanci iz Štajerske in iz Istre glasovati proti državnemu proračunu. Poslanci so govor glasno odobravali.

Slovensko vseučilišče.

Za slovensko vseučilišče so prošnje vložili po posl. Žičkarju: Okrajni zastop v Kozjem; krajni šolski svet v Črešnovcih; cerkveno predstojništvo v Črešnovcih. — Po istem poslancu je prosila tržka občina Sevnica za spremembo hišnega davka; nadalje tržka občina Ljubno: Za vstanovitev finančne straže in za vstanovitev glavnih tobačnih zaloge v Ljubnem.

Politični ogled.

Shod češko-moravskih kmetov se je vršil dne 16. febr. v Hoteboru. Udeležilo se ga je okoli 400 kmetov. Sklenili so, pozvati poslance, naj se v deželnem zboru kmalu izgotovi in sprejme postava o kmetijskih stanovskih zadružah. Naj se gleda, da ne bodo kmetje vsled nove postave preveč z novimi davki obloženi.

Dveletna vojaška služba na Francoskem. V francoski zbornici se je razpravljalo tudi o dveletni vojaški službi. Ministrski predsednik je ugovarjal ter branil triletno službo. Izmed poslancev pa so se oglašali veljavni možje, ki so se izrekali za dveletno službo. Tudi bivši francoski vojni minister general Gallifet ni nasproten dveletni vojaški službi.

Nemiri na Španskem. V mestu Barceloni na Španskem so delavci ustavili delo. In nastala je vsled tega tamkaj prava prekučija. Delavci ubijajo redarje in orožnike, zažigajo hiše, uničujejo ter ropajo tuja imetja, vojaki pa streljajo na delavce. Število štrajkujočih delavcev znaša nad 100.000. Voditelji delavcev so s posebnim oklicem pozvali svoje tovariše, da ustavijo delo. Gospoda se po balih razveseljuje in pijanje, mi pa stradamo! Tako se glasi v oklicu.

Dopisi.

Iz gornje savinjske doline. Jetika ali sušica našega liberalizma vidno napreduje. Spomladi ob prvem zelenju pričakovati je prve katastrofe; v tem času zahteva namreč ta morilka največ žrtev. Da bi pa revčetu-liberalizmu životarjenje in hiranje prikrajšali, bilo bi delo usmiljenja. Za tako ljudomilost pa hočemo in moramo mi iz okraja nekaj žrtvovati. — S čim pa hočemo, dragi domačini, zavdati našemu liberalizmu smrtni udarec? Vsi dobro veste, da je prišel preprič v naš kraj šele pred malo časa po slabih časopisih. Lista »Slov. Narod« pa »Rodoljub« ter teh dveh listov naročniki in razširjevalci netili so in še netijo preprič med nami. Vsem je znano, dragi Zadrečanje, kako se pri nas širijo ti listi in kako se okoli nas smučajo teh listov pospešitelji. Vsiljujejo se nam taisti sladkojezični agenti, katere vsi poznate; to so posamezne osebe iz Gornjega grada in Šmartna; iz Sv. Frančiška in Rečice; iz Mozirja in kjerkoli še čepli kak liberalni voditelj. Take osebe vsiljujejo nam svoje liberalne časopise, meneč, ako bo kmet enkrat tak časopis prebiral, mora ga gotovo pridobiti zase s svojim grdim obrekovanjem in lažnjivim zavijanjem. Pa kmetje, tovariši, do do-

brega smo že spoznali te agente in njihove propadle privržence; spoznali smo tudi duh njihovih listov, ki gotovo ni in ne more biti duh slovenskega ljudstva; borimo se torej in bodimo pozorni proti tistim, ki si mažejo prste s takimi listi, kajti ti so naši očitni sovražniki, so sovražniki resnice in pravice, ker so pristaši laži-liberalnega čifutstva.

Vrlo katoliško ljudstvo celega gornjegrajskega okraja pokaži, da smo z liberalci že odračunali! Pokažimo jim to z resnim in doslednjim pobijanjem njihovih nazorov, z odločnim zavračanjem njihovih časopisov, in s pazljivim zasledovanjem njihovih spletkt.

Pokažimo pa tudi odločno in jasno, da znamo gospodariti brez njihove zvezze, ter da cenimo le pošteno, dobro časopisje in v verskem duhu pisane knjige. Zato pristopamo v obilnem številu h »Katol. polit. društvu«, da se ojači, ter da bo z mladimi in žilavimi močmi razširjalo duha prave in za nas zdrave politike po celem okraju. Podpirajmo nadalje s svojim pristopom mlado, a vrlo deluočo ljudsko posojilnico na Rečici. Iščimo posoil le pri tej posojilnici — ogibajmo pa se vsačterih ljudskih pijavk in izkoričevalcev, katerim je več za naš gospodarski pogin kakor za naš napredek in obstanek.

Da bomo pa laži-liberalcem, ki se baha, da so izobraženci, lahko dokazovali, da pri vsej svoji inteligenci preobračajo kozolce ter da streljajo le proti lunu, ako mislijo, da bodo nas za nos vodili, naročimo si dobrih knjig in časopisov. Prav sedaj je čas, da si naročujemo knjige »družbe sv. Mohorja«. Vsaka krščanska hiša od Črnivca do Ojstrice tje doli do Soteske naj pristopi v vrsto družbenikov. Lansko leto se je število družbenikov v naši dekaniji v primeri s prejšnjim letom znižalo za 83 udov vsled liberalne nadutosti. Ta madež našega okraja izbrišimo letos s splošnim pristopom k družbi. Ne samo gospodarji in gospodinje - posestnice, temveč tudi vrli fantje in vrla kmečka dekleta pristopite k družbi v večjem številu kakor do sedaj. Vas čaka še veliko boja. Pripravljajte se sedaj, da se boste potem kot mladi gospodarji in mlade gospodinje lažje in vesneje vojskovali zoper razne sovražnike. Našukov in sredstev za te boje najdete pa le v dobrih knjigah, katerih si lahko sedaj naročite. Ni ga pri nas fanta, ni ga dekleta, ki ne bi zmogel 1 gld. za družbine knjige.

Da gnili liberalizem našega okraja poprej zateremo, preganjajmo liberalne časopise. Zametujmo jih, naj si že nam prihajajo od doktorjev, šribarjev ali pa učiteljev. Vsi vemo, kje se naročujejo dobri časopisi. Teh se oklepimo! »Slov. Gospodar« je med nami precej razširjen. Radi njegove vrlosti in njegovih zaslug pa je pričakovati, da se vsaj potroji med nami število njegovih naročnikov. Ta list je najboljši slovenski tednik, a stane le 2 gld. na leto. Gotovo se bo vedno rad oziral na naše potrebe ter jih zagovarjal, ako ga bomo tudi mi z naročevanjem in dopisi podpirali. — Še cenejši in prav tako vrl list je »Naš Dom«. Ta stane za celo leto le 50 kr. Ta narodni boritelj se je posebno priljubil mladini. Po drugih krajih slovenskega Štajerska fantje in dekleta tekmujejo med seboj pri nabiranju naročnikov za ta list. V našem okraju še tega ni opažati, dasi imamo v vsaki župniji in v vsaki občini cele vrste značajnih fantov in prebrisanih deklet, ki radi čitajo in se radujejo napredka v narodnem delovanju. Do vas, fantje in dekleta, se obračam s prošnjo, da se tudi vi z vnemo poprimete versko narodnega dela v prospeh našega okraja, v prid katoliške cerkve ter v napredek slovenstva! Storimo si za narodno dolžnost in skrb, da se letos pri vsaki fari naše dekanije znatno pomnoži število udov »družbe sv. Mohorja«, da širim med ljudstvom »Slov. Gospodarja« ter da skrbimo, da pride »Naš Dom« v vsako hišo. Kadar to dosežemo, rešeni budem pogubnega liberalizma za vselej.

Narod njak.

Razne stvari.

Iz domačih krajev.

Izjava o celjski zadavi. Kakor se nam poroča od najbolj verodostojnih strani, govorica, ki smo jo priobčili tudi mi in ki pravi, da sta tudi dva slovenska poslanci zakrivila znano Stürgkhovo resolucijo, ni utemeljena. Nas to veseli in zato priobčeno govorico z radostjo prekličemo.

Osebna vest. V Šoštajnu se je naselil kot zdravnik naš slovenski rojak dr. Janko Sernek.

Iz šole. Nadučitelji so postali na dosedanjih svojih mestih gg. Karol Marschitz v Letušu pri Braslovčah, Jakob Stante v Blagovni pri Št. Jurju in Fran Rozman v Št. Iiju pod Turjakom. — V pokoj je šel nadučitelj v Trbonjah pri Marenbergu g. Martin Regoršek.

Mariborski porotniki. Za prihodnje obravnave porotnega zasedanja, ki se počenja 10. marca t. l. so se izzrebali. Mesto Maribor: Blasius Plevčak, oštir; dr. Anton Reindiger, notar; Fran Rieser, trgovec; Janez Sirak, ključavničar; Karl Schmidt, agent; Jos. Tscheligi, pivovarnar; Franc Verhonig, kovač; Karl Worsche, trgovec. Namestniki porotnikov so v Mariboru: Friderik Felber, trgovec; dr. Fran Firbas, notar; Janez Holzknecht, oštir; Anton Kracker, zasebnik; Ant. Lüschnig, trgovec s perutnino; Rihard Lüschnig, oštir; Franc Egger, kolar; J. Hoffmann, hišni posestnik; W. Gerlich, čevljari. Iz celega mariborskega in lenarskega okraja: Tomaž Kramberger, pos., Gradiška; J. Rottner, posestnik Laznica; Andrej Pfeifer, trgovec v Hočah; M. Pavlič, posestnik, Krecenbah; Gregor Godetz, posestnik, Rottenberg; Joh. Soll, posestnik v Bohovi; Dominik Koser, posestnik v Sp. Gasteraji. Iz mesta Slov. Bistrice: Joh. Caks, pek; Alois Pinter, trgovec; Jos. Pitschl, oštir; Franc Pliberscheg, oštir. Iz celega ostalega slovenjebistriškega okraja: Fran Mlakar, veleposestnik v Hošnici; Karl Sima, trgovec v Peklu. Iz mesta Ptuj so slediči: Anton Jurca, trgovec; Franc Kaiser, trgovec z vinom; Vinc. Palese, knjigovodja; Hans Perko, agent; Franc Raschl, remenar; Anton Kos, pek na Bregu; Maks Straschill, trgovec. Iz celega ostalega ptujskega okraja: Franz Welletz, pos., Vintarovi. Iz ljutomerskega okraja: J. Mursa, tovarnar, Krapje; Vid Magditsch v Ključarovcih; Jos. Reich, pos., Mota; Fran Serschen, posestnik, Veržej; Franz Wratschko, becirkobman, Orehova vas. Iz celega slovenjegraškega okraja: Joh. Bauer, trgovec, Marnberg; Artur Klobučar, trgovec, Marnberg.

Uravnava Save. L. 1873 in 1874 je bila Sava od Krškega do Brežic uravnana. Od istega časa se ponavljajo povodnji, ki napravljajo mnogo škode posestnikom v Gor. in Spod. Skopicah, Zasavju in Krški vasi, pa tudi v sosednih vaseh. Že leta 1873 je vlada posestnikom obljudila podporo vsled povodnji, ki se vsled slabe uravnave skoraj vsako leto ponavlja. Vsled tega so poslanec Pfeifer in tovariši v predzadnji seji predlagali, naj vlada poškodovancem v naštetih vaseh dovoli primerno podporo. Dalje posl. Pfeifer in tovariši v posebni interpelaciji vprašajo ministra za notranje posle in finance, ali hoče brez tožbe in troškov posestnikom v Skopicah, Zasavju in Krški vasi brezplačno prepustiti razne vsled uravnave Save nastale nove parcele.

Zivljenje svetnikov. Iz Celovca nam naznanjajo: Ker nam je troje snopičev (t. j. 2., 3. in 6.) od knjige: Dr. J. Rogač in Matija Torkar: »Zivljenje svetnikov in svetnic božjih« pošlo in morajo biti isti ponatisnjeni, naznanjam, da te knjige sedaj v celoti ne bode prej dobiti, predno da ne bodo ti snopiči v ponatisu gotovi. Cenjeni naročniki, ki so to knjigo že naročili, in oni, ki bi jo želeli še prejeti, naj blagovolijo torej

nekoliko časa potrpeti. Kakor hitro bode knjiga zopet dobiti, bomo to po listih razglasili. — Vodstvo tiskarne družbe sv. Mohorja v Celovcu.

Sv. Jakob v Slov. goricah. 200 kron je daroval znani rodoljub in veleposestnik g. Franc Plateis za zgradbo šolskega vrta pri Sv. Jakobu v Slovenskih goricah. Za to dario in njegov blagi namen naj mu bo najprisrenejša zahvala. Dal Bog več takih blagih dobrotnikov in šolskih prijateljev.

Razne novice iz Črešnic. Za župana pri nas v Višji vasi je izvoljen gosp. Lipuš. Stokrat rajši vidimo to, kakor če bi bil na tako mesto prišel »Štajerčev« prijatelj. Zato pa prosimo g. Lipuša, naj kaže v dejanji, da je za nas vse kmete — večji prijatelj, kakor bi bil njegov nasprotnik. Naj deluje za to, da dobimo novo cesto iz Rov, čez strmo Kuretnico, na kateri ima vsak voznik na živini, vozovih in pri sebi več škode, kakor zasluži. Nove ceste bi pa bilo iz novega samo eno četrtinko daleč čisto po ravnom delati in nasipa za popravilo je dosti samo par korakov proč iz potoka. Ker je okrajni zastop v Celju iz srca voljen k tej cesti pomagati z denarjem, Črešničani pa vsi z delom in lesom, tedaj ne vemo, kako da se še more gosp. Lipuš in par Rovljjanov novi cesti upirati sebi na škodo. — »Naš Dom« ima pri nas že čez 40 naročnikov, večinoma mladeniči in dekleta. — Dne 1. 2. ter 16. februarja so bile tukaj grozne nevihte. Zameti strašni. — Dvanajsti mesec že teče, kar je izginila kmetica Neža Kračun. Mala je in ima lase kratko pristrižene, kakor možki. Pameti ni zdrave.

Kapela pri Radgoni. Veselo je brati v »Slov. Gospodarju« in v »Našem Domu«, kako slovenska mladina tekmuje, da bi pokazala svojo narodno probujenost. Saj se pa tudi navdušuje v pevskih in bralnih društvih ter z veliko marljivostjo prebira časopise in knjige poučne in zabavne vsebine. Samo kapelsko bralno društvo, kakor so novine poročale, izposodilo je svojim udom čez 1400 knjig. Ako pa še tem prištejemo 1392 knjig, ki so je Mohorjani prejeli v minolem letu, prišla bi malone na vsakega Kapelčana po ena knjiga. Da toliko berila ne ostane brez haska, je umljivo; zato pa ne sliši v dnevih Gospodovih rabuke po gostilnah. Mladina se z dobrim berilom kratkočasi, si bistri um in lika srce. Uprav spodbudljiv zgled plemenitega napredka pa je dala krščanska mladina občine Kapelske na praznik Svečnice. Pri slovesni sveti maši se je skupno vdeležila svetega obhajila ter se tako posvetila varstvu in ljubezni najsvetjejših src Jezusa in Marije. Mladeniči in deklice ostalih občin župnije Kapelske! pojrite in storite tudi vi tako.

Opustitev mešanih vlakov na juž. železnici. Južna železnica še letos opusti mešana vlaka št. 100 in 101 mej Mariborom in Ljubljano, mesto nju pa uvede osobna vlaka, ki bosta ob istem času odhajala iz Maribora oz. iz Ljubljane, a prej dospela na svoje mesto.

Zahvala. Vsem vrlim in junaškim Poljancem, kakor tudi sosednim Majšperžanom, kateri se niso ustrašili Repe in Repnjakov pri volitvi na Črni gori, temveč, ki so trdno stali proti našim nasprotnikom, izrekamo tem potom prav srčno zahvalo. Brez Vas bila bi Gora propadla, kar bi bil za nas velikanski udarec in grozna sramota. Ako bi pa bila morebiti ta volitev razveljavljena, prosimo Vas najuljudneje, pridite k drugi volitvi še v večjem številu, kakor zadnjici. Oklenite se še trdneje Vašega velespoštovanega in vrlega č. g. župnika ter nas rešite pogube! Vas č. g. župnik iz Sv. Lovrenca pa prosimo, potrudite se še enkrat, če bode treba, ter pripeljite svoje ljube farane na našo slovečo Goro; ne ustrašite se grdih napadov od različnih zamazanih listov, kajti le Vi sosedi ste naša edina rešitev. — Gorski rojaki.

Velikanedelja. Štefan in Urša Kociper, posestnika na Lešnici, župnije velikanedelske,

sta dovršila 22. svečana t. l. 50. leto srečnega zakonskega življenja. V krogu svojih otrok in unukov sta ta dan hvalila Boga, javno cerkveno svečanost pa sta zaradi postnega časa odložila na poletni čas. Dal Bog, da še jo grečna in zdrava včakata!

Na Črnigori, v Majšbergu in v Narepljah. Je šola radi kušerjev (mumbi) zaprta. Bolezen napada tudi odrasle ljudi!

Sv. Pavel pri Preboldu. Prestavljen je od tukajšnje trgovine g. Norberta Zanier, trgovski pomočnik g. Ivan Traun na podružnico v Luče. Bil je kratek čas tukaj, pa si je vendar pridobil srca ljudi s svojim prijaznim obnašanjem in s svojo odločnostjo, s katero se je držal dobre stranke. Pri našem društvu je pridno sodeloval, za kar smo mu iz srca hvaležni. Društvo zgubi žnjin enega vrlega in požrtvovalnega sodelavca. Odišemu pa rečemo: Le delajte v tem smislu naprej!

Pri občinski volitvi v Vurbergu pri Ptaju dne 20. februarja t. l. so v vseh treh razredih sijajno zmagali narodni, katoliški kandidati. Živila narodna zavednost!

Iz slov.-graškega okraja. V tukajšnjem političnem okraju je v novejših časih povodenj in toča napravila neizmerno škodo, posebno je mislinjski potok večkrat tako izstopil, da je poplavil mnogo senožetev. Vsled prizadevanja državnih poslancev in g. vodje c. kr. okrajnega glavarstva v Slov. Gradcu smo dobili pomoč od c. kr. namestnike. V to svrhu se je razdelilo za poškodovane po povodnji in toči za leto 1901, 17. februarja 1902, 4300 kron, za kar se na tem mestu zahvaljujemo. Pripomniti bi še bilo, da od leta 1899 do sedaj se je med nesrečnimi tukajšnjega političnega okraja razdelilo podpore okroglo 43.000 kron, kar se v prejšnjih letih ni doseglo, akoravno je velikokrat razsajala povodenj in toča. Bog plati!

Posojilnica v Celju naznana, da je načelstvo in nadzorstvo tega zavoda sklenilo obrestovati hrnilne vloge počenši s 1. aprilom t. l. do nadaljnega naznana po 4 1/4 %. vsled tega, ker je znižala obrestno mero Avstro-ogerska banka in drugi večji zavodi.

Sv. Rok na Sotli. Dne 21. t. m. smo pokopali tukaj občespoštovanega moža Vincencija Koreza. Bil je priljubljen pri vseh farmanih. Svetila mu večna luč!

Iz Spodnje Hajdine pri Ptaju. Tukaj smo čuli 13. t. m. okoli 1 ure, štiri sekunde trajajoč potres. Gibanje je šlo od severa proti jugu.

Iz Ptujske gore se nam poroča k zadnjim volitvam: Ptujski lažnjivi kljukec, imenovan »Štajerc« se v poročilu o naših volitvah hvali, da je njegov pristaš na dan volitve začel najprej moliti opoldan, in nato vpraša: »Kdo je boljši kristjan?« Nato mu odgovorimo, da je pač vse eno, kdo slučajno prej začne moliti, molili pa smo itak vsi poštenu možje. »Štajerci« pristaši pa so tisti dan pokazali znamenja, ki jih označijo kot vse kaj drugega, kakor kot boljše kristjane. Ko je volilna komisija zavrgla pooblastilo neke ženske, ki je bila sodnijsko kaznovana zarad sokrivde pri tatvini, zadrl se je Repov pristaš: »Če nam ne date voliti, bomo se začeli rezati, da bodo možgani kviško špricali.« Proti večeru, ko so nekateri Repovci že videli svoj propad, so se grozili s pestmi svojim nasprotnikom in rekli: »Naj se le napravi tema, bomo vam posvetili domu.« Ko so se po končani volitvi že v temi vracevali Št. Lovrenčani domu, priletel je iz za meje — kako korajšno, kaj ne? — in v sredi med nje z vso silo na tla treščil močen kol, katerega še si hranijo ti v spomin na boljše kristjane.

Cerkvene stvari.

Od Sv. Petra pri Mariboru. To so bili pri nas letos zopet veseli pustni dnevi. Toda to ni bilo navadno, grešno pustno razveseljevanje, temveč bilo je pravo veselje, veselje z Jezusom in vprito Jezusa. Obhajali smo namreč pustne dni običajno tridnevnicu

v čast presv. Reš. Telesu, katere so se župljani izvanredno mnogočestilno in goreče vdeleževali. Skozi vse tri dni je bila prostorna cerkev po ves dan polna pobožnih vernikov, ki so goreče molili izpostavljeno presv. R. T., prepevali sv. pesmi, pa verno poslušali krasne in ganljive nauke, katere sta jim v vznesenih besedah na srce polagala čč. gg. misijonarja Janez in Ivan od sv. Jožefa pri Celju. Tudi sv. zakramente so verniki pri tej priložnosti pridno prejemali, kajti od ranega jutra do večera so bile vsak dan vse spovednice oblegane in sicer — kar je posebno tolažljno za prihodnjost naše fare — tudi od mladine obojega spola. Zlasti ganljiv in pretresljiv je bil sklep te prelep po božnosti, ko smo vsi skupaj javno in očitno ljubega Jezusa prosili odpuščanja za vse nečasti in vsa razžaljenja, ki so se mu prizadejala v najsvetjejšem zakramantu. Bog poplačaj čč. gg. misijonarjem in vsem sotrudnikom njih naporno delovanje, Št. Peterčanom pa daj spet po tej pobožnosti dospeti eno stopinjo bliže konečnega cilja, bliže nebes!

Cerkvena družba v Vitanju ima v nedeljo 2. sušca 1902 ob pol 10. uri občni zbor v bralnem društvu. — Katol. podporno delavsko društvo v Vitanju obhaja v nedeljo 2. sušca ob pol 9. uri v bralnem društvu svoj občni zbor.

Rogatec. Dnevi od 15. do 23. t. mes. so bili dnevi duhovnega veselja. Obhajali smo sv. misijon, katerega so vodili čč. oo. lazaristi od Sv. Jožefa v Mariboru. Ljudstvo se ga je četudi v slabem, sneženem vremenu vdeleževalo tako mnogočestilno, da se je to nekako čudno zdelo marsikateremu trškemu razsvetljenemu »jogru», ki je ves prestrašen povpraševal: »Očka, ali je res cerkev vsak dan docela natlačena?« A zasolili so mu verni možje: »Pridi, in prepričaj se sam!« Željno si je misijon že lela neka gospa, ki se je o prihodu g. misijonarjev takole izrazila: »No, zdaj si pa pripeljal pravega hudiča.« To je res že skrajna besnost teh ljudi do katoliške cerkve. Kaj pa je odgovorilo ljudstvo? Uspehi so že veseli. Ustanovila se je Marijina mlađeniška in dekiška družba, kateri je pristopilo okoli 120 mlađenčev, oziroma nad 200 dekle. Tako odgovarjamo mi na napade in klevetovanje. Gospodom misijonarjem pa kličemo prisrčni: Bog plati!

Društvena poročila.

Za dijaško kuhinjo v Mariboru so darovali sledeči p. n. dobrotniki in dobrotnice: Pevci in pevke nabrali pri veselici »mladeničke zavez« v gostilni Slanovi pri Sv. Juriju na Ščavnici 4 K, in ob isti priložnosti zopet darovali 5 K. Vrečko Ant. v Črnolici »za kruh sv. Antona« 3 K. Gostje v Vučiji vasi na gostiji Jožeta Čuk z Jozefo Potrč 5 K 40 h. Gostje v Logarovcih na gostiji Antona Ferenc z Marijo Stajnko 3 K 60 h. Gostje na gostiji Simona Mlakar z Marijo Vodušek 4 K 40 h. Franc Hirti, župnik 5 K; Sovič, župnik 10 K; neimenovana gospa iz Ljutomerja »za kruh sv. Antona 5 K.

Mili darovi za družbo vednega češčenja. Videm 23 K 80 v, Brežice 45 K 38 v, Sromlje 13 K, cerkev sv. Alojzija v Mariboru 12 K 65 v, Sv. Rupert nad Laškim 18 K, Podsreda 15 K 70 v, Sv. Ana na Krembergu 27 K, Rajhenburg 40 K 50 v, Gornjigrad 26 K 80 v, Sv. Janž na Dravskem polju 20 K, Studenice 17 K 20 v, Sv. Jurij pod Taborom 403 K 30 v, Vransko 20 K, Prihova 32 K 35 v, Zreče 50 K.

Visoki dar. Naš premilostljivi knez in škof so podarili družbi vednega češčenja 50 K, za kar jim izreka družba z največjim spoštovanjem iskreno zahvalo.

Dijaški kuhinji v Ptiju so v prvem tečaju šolskega leta 1901/2 darovali sledeči p. n. dobrotniki: Kolarič Anton, predmestni kapelan v Mariboru 10 K; Črnko Marko, župnik v Sevnici 10 K; Strah Juri, veleposestnik 2 K; Murkovič Fran, župnik pri Sv. Barbari 2 K; Rožman, kapelan v Hajdini 10 K; Pavlovske Mihovljani 5 K; R. Š. 40 K;

veseli igralci 6 K; Hameršak 2 K; okrajni zastop pri Sv. Lenartu 30 K; okrajni zastop v Ptiju 400 K; Kosér v Juršincih 2 K; ormožka posojilnica 30 K; Janžekovič, kapelan 3 K; Eferl, kapelan 2 K; posojilnica v Ptiju, ostarek od leta 1899 5 K 68 v; Rado Marzidovšek, vojni kapelan 6 K; Stazinski, župni opravitelj v Čatežu na Kranjskem 5 K; dr. Schmirmaul v Rajhenburgu 10 K; posojilnica v Makolah 50 K; Miha Lendovšek, duh. svetnik, župnik itd. 10 K; Zelenik, načelnik okr. zastopa v Ptiju 20 K; Koje, davkarski pristav 1 K; Stiplovšek 1 K; dr. Horvat 20 K; Lorber 4 K; Lončarec 5 K; Pučko 1 K; Kajnih 1 K; Slavinec 2 K; Xy 6 K; Pinterič 4 K; Fleck Jožef, inf. prošt 20 K; Jurca A. 20 K; Štepic 5 K; o. Lenart Vaupotič, 2 + 3 K; Goričan Franc 2 K; dr. Štuhec 5 K; Wesjak 2 K; M. Muršec 1 K; dr. Jurtela 20 K; M. Brenčič 10 K; Franc Mahorič 2 K; J. Kramberger 1 K; dr. Brumen 10 K; profesor Cilenšek 10 K; Oschgan, c. kr. notar 10 K; Moravec Fran, ptujske mestne fare vikar 10 K; Horvat Friderik, mestni kapelan in katehet 10 K; Podvinski A., beneficijat 10 K; Žirovnik o. Peter 10 K; dr. Ozvald 5 K; prof. Majcen 10 K. Vsem blagim prijateljem učeče se mladine in velikodusnim dariteljem izreka prisreno zahvalo in »Bog plati« odbor.

Iz Male Nedelje. Dne 16. februarja t. l. imela je naša kmetska zadruga drugi redni občni zbor z običajnim sporedom, katerega se je kljub skrajno slabemu vremenu vdeležilo dokajno število udov. Po pozdravu načelnika, podal je predsednik nadzorništva letni račun naše mlekarne, iz katerega se je razvidlo, da naša mlekarja ni izmed tistih, katere ne upajo doseči svojega cilja in boljše prihodnosti. Kljub temu, da je bilo v letu izvanrednih stroškov 120 kron, vendar je še zadruga prihranila na rezervnem zakladu čez 14 kron, in ko bi ne bilo teh nepotrebnih stroškov, imela bi naša zadruga koncem leta 1901 že rezerve 130 kron, čeprav še mnogo udov ni plačalo deležev in še dosedaj tudi nobene podpore dobila ni. Pri občnem zboru izrekla se je tudi posebna zahvala našima gg. državnima poslancema dr. Ploju in Robiču, za njun neumorni trud v korist kmetskega stanu, enako tudi slavnima uredništвoma »Slov. Gospodarja« in »Domovine«, katera lista nas obiskujeta in poučujeta že dolgo brezplačno! Kar pa se tiče našega izdelka, dobila je naša zadruga vsestransko priznanje in ker še ravno ni ves pridelek razprodan, kateri je glede kakovosti mojsterski, opozarijo se danes gg. trgovci in gostilničarji, da posljejo posebno v tem postrem času mnogočestilno naročila, katera se bodejo vestno in v vso zadovoljnost naročnikov izvrševala.

Sv. Križ na Murskem polju. Bralno društvo pri svojem glavnem zborovanju izreka prisreno zahvalo svojim čast. g. podpornim udom, ki so blagovolili darovati razne zneske in knjige. Č. g. Weiksel, župnik so nam darovali 70 knjig; č. g. Mihalič, kapelan so pošiljali »Südst. Presse«; č. g. Štrakl, stolni koralist v Mariboru 4 K; č. g. Topolnik, kapelan v Kamnici 10 K; č. g. Kardinar, profesor veronauka v Celju 6 K; č. g. Šjanec, kapelan v Šoštanju 5 K; č. g. Kosi, kapelan pri Sv. Petru 4 K; č. g. Šreiner,

kapelan v Dobrni 2 K; g. dr. Rosina, odvetnik v Mariboru 4 K; g. Magdič, profesor v Zagrebu 4 K in 13 knjig; g. Lederhas, profesor v Ljubljani 4 K in Ivan Kralj, posestnik v Iljašovcih več knjig. Vsem čč. gg. izrekamo v imenu bralnega društva Bog plati. Priporočamo se še č. g. podpornikom, kakor tudi drugim Križevskim rojakom za nadaljnjo podporo.

Bralnemu društvu v Cezanjevcih darovalo so kuharice (cezanjevske žene) na gostiji Alojza Novaka in Marie Dunajeve v Cezanjevcih 6 K 70 h, za kateri velikodusni dar se odbor najiskreneje zahvaljuje, z željo, da bi se našlo mnogo posnemalcev.

Iz drugih krajev.

Knez Oto Windischgrätz. »Hlas Naroda« piše: «Kakor se čuje je bila vila Groebova na kral. vinogradih vzeta v najem za 3 leta in najemnina znaša 40.000 gld. Od 15. aprila 1902 bo baje tukaj knez Oto stanoval in sicer tajno. Vila ta je bila sezidana leta 1870 in je veljala do pol milijona gld. Ima velik vinograd in na vrtu umetno narejeno duplino. Razun tega so lepi hlevi, kjer je prostora za 6 konj in 60 krav. Prestolonaslednik Rudolf je enkrat hotel kupiti to vilo; toda Groebe je rekел: »kar se dopade prestolonasledniku, imam tudi lahko jaz!« Ta gospodar pa je že umrl in tudi soproga. Vila je bila sedaj lastnina Groebovih dedičev.

Ruski vojak. Miha Selinski je stal nedavno na straži pri nekem skladišču blizu deroče vode. Nastala je ploha, odtrgal se je breg, nastopila je voda in je segala vojaku do vratu. Vojak je bil v veliki nevarnosti in vendar se ni ganil, dokler ni prišla druga straža in ga ni oprostila te nevarnosti. Kijevski poveljnik ga je priporočil, da dobije carsko odlikovanje.

Gospodarske drobtinice.

Konjereci središkega okraja. Iz Središča nam pišejo: Tukajšnje okrožje društva za konjerejo na Štajerskem zboruje dne 3. marca t. l., to je prihodnjo nedeljo popoldan v gostilni g. Jurija Plepeleca v Središču. K temu zborovanju so povabljeni vsi konjereci iz Središča in središke okolice. — Ivan Kočvar, načel. okrožja.

Listnica uredništva. Braslovče: Č. g. V. B. pri Sv. A. n. K.: Nismo Vas menili, še manj smo Vas hoteli kedaj žaliti. S slovenskimi rodoljubnimi pozdravil! — Sv. Anton v Slov. gor.: Dopisov brez podpisov ne sprejemamo! — Braslovče: Dopis iz šmarskega okraja je bil zaradi bližajočih se volitev prepotreben, četudi le za isti okraj namenjen. Prosimo, potrpitelj! — Sv. Ana na Krembergu: Za društveno poročilo manjkalo tokrat prostora. Pozdravljeni! — Sv. Tomaž pri Ormožu: Zakaj pikate naše somišljenike zaradi malenkosti? Bodimo si dobrí! — Sv. Jurij ob j. ž.: Hvala, Vaš dopis si dobri hranimo in ga bomo ob priliki objavili posebno ono napitnico na kvaterno sredo: »Na zdravje kmetijske zadruge pa farjev ne!« Le poročajte! — Sv. Trojica v Slov. gor.: Prosimo Vas, svojih narodnih nasprotnikov naš list vendar ne bo priporočal! — Sv. Jurij ob Ščavnici: Potrpljenje, prijatelji! Ako bi priobčili vse, bi bil cel list Vašega Sv. Jurija poln! — Sv. Lovrenc na Dr. polju: Pride!

Loterijske številke.

Linc 22. febr.:	56, 18, 79, 50, 22,
Trst *	68, 39, 30, 7, 55.

Društvena naznanila.

- Dne 2. marca: »Bral. in pevskega društva »Maribor« izvanredni občni zbor v restavraciji Nar. doma ob 8. uri zvečer. Dnevni red: Razdružitev društva.
- » * * Občni zbor »Ormoške ženske podruž. sv. Cirila in Metoda« ob 2. uri pop. v dvorani okrajnega zastopa v Ormoži.
- » * * * Kmet. zadruge v Mali Nedelji z okolico« izvanredni občni zbor v zadružni hiši ob 2. uri popoldne.
- » 2. in 9. » Bral. društva« in »Polit. zveze mladeničev« ter »Kmet. zadruge v Jarenini« občni zbor v prostorih »Čitalnice« ob 1. uri pop.
- Dne 6. marca: »Kmetijske zadruge v Slivnici pri Mariboru« ob 2. uri popoldne v svojih prostorih v Račah drugi redni občni zbor.
- Dne 9. marca: »Podružnice sv. Cirila in Metoda za Slovenjgradec in okolico« zborovanje ob 3. uri popol. v Št. Janžu pri Spod. Dravogradu v prostorih gospoda Franca Čas po domače Juri.
- » * * * »Hranilnice in posojilnice v Jarenini« občni zbor ob pol 4. uri popoldne v Čivilakovi gostilni.

Uljudno naznanjam, da **prevzamem 3. marca t. l.** od gosp. Karola Kržiček

trgovino s špecerijskim blagom in deželnimi pridelki

pri belem zajcu

v Mariboru, Tegetthoffova ulica št. 9

ter isto preskrbel s svežim blagom.

Prepričan sem, da budem s točno postrežbo in prodajo svežega in dobrega blaga po jako nizki ceni p. n. odjemalce popolnoma zadovoljil.

Proseč za obilni obisk beležim z odličnim spoštovanjem

82 1-1

Anton Hermetter.

VABILO.

Posojilnica v Makolah

ima svoj 85 2-1

redni občni zbor

v četrtek, dne 19. marca t. l., ob 2. uri popoldne
v uradni pisarni.

V s p o r e d :

1. Poročilo načelstva. 2. Poročilo nadzorstva. 3. Potrjenje računa za l. 1901. 4. Razdelitev čistega dobička. 5. Volitev načelstva in nadzorstva. 6. Razni predlogi.— Vsi zadružniki so prijazno vabljeni.

Načelstvo.

Občinski redar.

V občini trg Žalec se razpisuje služba občinskega redarja ob jednem sluga, katero je nastopiti s 1. aprilom 1902. — Plača znaša od občine 480 kron in 160 K posebej, skupaj. 640 K na leto, prosto službeno stanovanje in obleka ter zavarovanje zoper nezgode.

Zanteva se neomadeževan značaj, popolno znanje slovenščine v besedi in pisavi, nemščine pa v besedi.

Prošnje opremljene z domovnico in spričevali dosedanje službe, se naj pošljejo **do 15. marca 1902 županstvu trg Žalec.**

83 3-1

Občinski urad trg Žalec,

dne 19. svečana 1902.

Vabilo

na

• • občni zbor • posojilnice v Gornjemgradu,

ki se vrši

dne 8. marca 1902, ob 2. uri popoldne v uradnici.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Odobrenje računa za l. 1901.
3. Razdelitev čistega dobička.
4. Predlogi.

Ako bi ta občni zbor ne bil sklepčen, se vrši drug občni zbor isti dan ob 3. uri popoldne z enakim dnevnim redom.

Načelstvo.

Zahvala in priporočilo banke „Slavije“.

Podpisana sva bila zavarovana pri banki „Slaviji“ v Pragi.

Ker sva pogorela in je banka „Slavija“ po njem glavnem zastopniku gosp. Ivanu Likarju v Celju vso škodo tako hitro in pošteno izplačala, da sva s tem popolnoma zadovoljna, se „Slaviji“ in g. Ivanu Likarju za to lepo zahvaliva in vsakemu priporočava, kdor hoče biti dobro in pošteno zavarovan.

V Celju, 25. svečana 1902.

86 1-1

Ignac Skamen, Marija Skamen,
posestnika na Lahovni, občina Škofjavas pri Celju.

Sliuza & Tiller

Maribor

Lekarjeva ulica 8 Apothekergasse 8

knjigoveznica in zavod za zlatotisk

priporočata vezi za vsakovrstne
knjige, trakove za vence v zlatu-
in srebrotisku, kartonaže in ga-
lanterijska dela *

49 5-4

VABILO

• rednemu občnemu zboru okrajne posojilnice v Ormoži

registr. zadruge z neomejeno zavezo,

ki se bode vršil

v četrtek, dne 13. marca 1902, ob 10. uri dopoldne
v posojilnični pisarni.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Poročilo nadzorništva o letnem računu
3. Odobrenje letnega računa.
4. Sklepanje o porabi čistega dobička.
5. Razni predlogi.

Pripomba: Ako bi ob zgoraj določeni urri ne prišlo za-
dostno število zadružnikov, da bi bil občni zbor sklepčen, vrši se
ob 2. uri popoldne v smislu § 35 pravil drug občni zbor, kateri je
sklepčen pri vsakem številu.

Ormož, dne 22 februarja 1902.

88 1-1

Načelstvo.

Vsaka beseda
stane 2 v.

Najmanja
objava 45 v.

MALA OZNANILA

Vsaka beseda stane 2 vin.

Vsaka beseda
stane 2 v.

Večkr. objava
po dogovoru.

Ti inserati se samo proti predplačilu sprejemajo; pri vprašanjih na upravnštvo
se mora znamka za odgovor pridejati.

V najem se da.

Hiša z vrtom in z njivo v Mariboru
Gaswerkstrasse št. 25 se da v najem. —
Več pove Ivanka Supančič v Bistrici nad
Mariborom. 63 2-1

Proda se.

Slivovko, izvrstno, enoletno, prodaja
po prav nizki ceni Ignac Kramberger v
Jarenini. 47 3-1

Nova hiša z malim posestvom in par
let obstoječo trgovino tih cerkve se proda
ali da v najem. Naslov pri upravn. 3-1

Lepo posestvo s hišo, hlevom, s
prešo vred, lepim saponosnikom in nji-
vami, se radi starosti pod roko proda.
Posestvo leži v Malečniku v občini Sv.

Petra pri Mariboru, pol ure od mesta.
Povpraša naj se pri lastniku Juriju Kle-
menčič istotam. 74 3-1

Proste službe.

Postranski zasluzek,
trajen in rastoč, ponuja se spoštovan-
nim, deložubnim in stalno naseljenim
osebam s prevzetjem zastopa domače
zavarovalne družbe prve vrste. — Po-
nudbe pod „1.70 Gradeč, poste
restante.“ 222

Mlad organist in cerkovnik, izurjen
v cecilijskem petju, išče službe v večji
fari. Naslov pri upravnštvo, 57 3-1

Službo cerkovnika, ki je v zvezi
z organistovo, želi nastopiti s 1. majem
t. l. na takih fari, kjer sta dva gospoda
duhovnika. Ponudbe se prosijo na upravn-
štvo „Slov. Gosp.“ pod št. 2. 52 3-1

Tiskarna sv. Cirila v Mariboru
se priporoča
v razna tiskarska dela.

M. E. Šepc,

trgovec v Ormoži,
priporočam svojo veliko zalogu
manufakturnega in →
→ špecerijskega blaga

kakor železa vsake vrste. — Posebno še opozarjam slavno občinstvo na mnogovrstno izbero suknja, različne barhente, tkanine in platna, odeje, koče, volmene, suknene in svilne robce itd. P. n. občinstvo vabim, da si pri nakupu za jesen in zimo ogleda mojo trgovino ter se preprica o posebno ugodnih cenah.

Z velespoštovanjem

543 —10

M. E. Šepc.

Slovenska liturgična knjiga!

Novo!

Novo!

„Obrednik za organiste.“

Obsega vse obrede, ki se obhajajo med letom po župnijskih cerkvah na deželi n. pr. na Svečnico, Pepešnico, Cvetno nedeljo, Veliki teden, Markovo i. t. d., blagoslavljanje vode na prazniki sv. Štefana, vina na god sv. Janeza, hiš na god sv. Treh kraljev, nove šole, novih orgel i. t. d., sprejem novega župnika, škofa i. t. d. Knjiga lično v platno vezana z rudečo obrezo stane s pošto vred 1 K 60 v. pri založniku č. g. M. Štrakl, kn. šk. revidentu v Mariboru, Štajersko.

Novo!

Novo!

Koralni napevi v navadnih notah!

VABILO

na

redni občni zbor

Hranilnice in posojilnice pri Sv. Jurju ob juž. žel.

registrovane zadruge z neomejeno zavezo,
ki se bode vršil

dne 9. marca 1902, 75 2—2

pri Sv. Jurju ob j. ž., ob 3. uri popoldne. v deški šoli.

V s p o r e d :

1. Poročilo načelnštva.
2. Poročilo nadzorništva.
3. Odobrenje letnega računa za leto 1901.
4. Volitev načelnštva in nadzorništva.
5. Slučajnosti.

K obilni vdeležbi vabi vse zadružnike

V a b i l o

k

glavnemu zboru

Posojilnice v Framu,

reg. zadruge z neom. poroštrom,
ki se bo vršil

v četrtek, dne 6. sušca ob 4. uri popold. v posojilni pisarni.

Dnevni red:

1. Poročilo načelnštva.
2. Potrdilo letnega računa.
3. Razdelitev čistega dobička.
4. Volitev načelnštva in nadzorništva.
5. Pogovor o spremembji pravil.
6. Nasveti.

Posojilnica v Framu, dne 20. svečana 1902.

Načelstvo.

VABILO

na

redni občni zbor

Kmetijskega društva v Konjicah,

registr. zadruge z neom. žavezo,

dne 16. marca t. l., ob 3. uri popol. v gostilni g. S. Očko.

Dnevni red:

1. Letno poročilo.
2. Potrjenje računa.
3. Volitev načelnštva in nadzorništva.
4. Slučajnosti.

71 2—1

Načelništvo.

Vabilo.

Posojilnica za slovenjegraški okraj

v Št. Ilju pod Turjakom

ima svoj

79 1—1

drugi redni občni zbor

v ponedeljek, dne 3. sušca, ob 2. uri popol.
v posojilničnem prostoru.

Na dnevnem redu je:

1. Poročilo načelnštva. — 2. Odobrenje letnega računa. —
3. Izvolitev računskega pregledovalca. — 4. Razni predlogi.

Načelstvo.

Oddaja

stavbinskih popravil na župnijskih poslopjih na Doberni. Ta popravilna dela oddala se bodo dne 13. sušca 1902 ob pol 2. uri popoldne v občinski pisarni Dobrovski potom ustocene zniževalne dražbe. — Stroškovnik je v občinski pisarni na razpogled.

Cerkveno-konkurenčni odbor na Doberni,

Jožef Kok, načelnik.

68 2—2

Zeljno seme!

Seme pravega kašelskega zelja prodaja Ig. Mercina, posestnik v Zg. Kašlju, p. Zalog, Kranjsko, za 1 K navadno žlico. To zelje rodi v vsaki zemlji ter naredi lepe, trde glave, zato se vsakemu kmetovalcu toplo priporoča. — Naročilu je ob jednem pridejati denar.

Priznanje. 81 2—1

Vaše zeljno seme, ki ste mi ga lani poslali kot vzorec se je prav dobro obneslo. Za kar se Vam zahvaljujem.

Jakob Krajnc, kolarski mojster pri Sv. Duhu v Ločah.

Kupiti želim več tisoč ameriških trt oziroma reznic od vrste Riparia Portalis, Solonis in Rupestris Montikola. — Naslov: Anton Sirk, Sv. Jakob v Slov. goricah blizu Maribora.

84 2—1

Pekarija

celo nova, z jako dobro pečjo, s tremi sobami, vrtom, deležem njive in pravico do žganjetoka, ležeče tik okrajne ceste, se da takoj pod ugodnimi pogoji v najem. V okraju je precej velik premogokop in je obrt brez konkurenčne. Vprašanja naj se pošljajo na lastnika Simon Marinšek, posestnik v Zrečah pri Konjicah.

77 3—1

Med. univ.

dr. Anton Vilimek

usoja si cenjen. občinstvu uljudno naznaniti, da bode s

**10. svečanom
1902**

izvrševal zdravniško in zobozdravniško prakso

v Gornjemgradu

v hiši
gospa Fišerjeve.

Lanski letnik „Slov. Gospod.“ in „Mira“ se proda.

